

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gorzowie Wielkopolskim zwrócił uwagę na to, że w przypadku badania legalności zarządzenia, początkowo sprawdza się wymogi proceduralne. W związku z tym, bezcelowa jest analiza kwestii materialnych aktu, jeśli przekazano go do publikacji niezgodnie z obowiązującymi przepisami. Stwierdza się od razu jego nieważność.

WSA w po rozpoznaniu sprawy ze skargi Wojewody na zarządzenie Burmistrza w przedmiocie ustalenia wysokości cen i opłat za korzystanie z infrastruktury sportowej, pomieszczeń i sprzętu w placówkach oświatowych, stwierdził nieważność zaskarżonego zarządzenia. Organ nadzoru zarzucił zarządzeniu naruszenie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy o gospodarce komunalnej. W akcie Burmistrz ustalił ceny netto za korzystanie z obiektów gminnych. Skarżący ocenił, iż nie stanowią gminnych obiektów lub urządzeń użyteczności publicznej przedmioty najmu takie jak teren wokół szkoły, czy stołówka szkolna, dzierżawy takie jak klasy, pomieszczenia biurowe, korytarz. Skarżący bezspornie uznał oddanie pomieszczeń i powierzchni wymienionych w zarządzeniu Burmistrza jednostkom oświatowym gminy w stały zarząd. Trwały zarząd jest formą prawną władania nieruchomością przez jednostkę organizacyjną. Zdaniem skarżącego, w przedmiotowej sprawie, uprawnienie do ustalenia stawek opłat czynszowych czy dzierżawnych przysługuje wyłącznie trwałemu zarządcy, nie zaś Burmistrzowi.

WSA wskazał, że zgodnie z u.g.k. jeśli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, organy stanowiące jst postanawiają o wysokości cen i opłat, albo o sposobie ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jst.

Nastąpił jednak inny, istotniejszy problem. Zauważono naruszenie kwestii proceduralnych. Kwalifikacja danego aktu, jako aktu prawa powszechnie obowiązującego musi być przeprowadzona przy uwzględnieniu jego cech materialnych i formalnych. W wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się akty prawa miejscowego stanowione przez Sejmik Województwa, organ powiatu oraz organ gminy, w tym statuty województwa, stanowione przez Sejmik Województwa. Przyjęcie, że zaskarżone zarządzenie stanowi akt prawa miejscowego, wywołuje konieczność ogłoszenia takiego zarządzenia w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym. Należy zatem stwierdzić, że zarządzenie, które nie zostało przekazane do publikacji zgodnie z obowiązującymi przepisami, jest w całości nieważne.

Zaskarżone zarządzenie, pomimo braku publikacji, mogło bowiem wywołać skutki w stosunku do swoich adresatów. Przez stwierdzenie nieważności aktu następuje jego eliminacja z obrotu prawnego z mocą wsteczną – *ex tunc* - co powoduje, że akt nie wywołuje skutków prawnych od jego podjęcia.

W związku z tym opublikowanie zarządzenia nie czyni bezprzedmiotowym postępowania sądowego, w którym sąd administracyjny może stwierdzić nieważność aktu prawa miejscowego, co powoduje, że od samego początku zaskarżony akt nie był zdolny do wywołania skutku prawnego, a zatem do kształtowania uprawnień czy obowiązków.

II SA/Go 149/22 - Wyrok WSA w Gorzowie Wlkp.